

Libris.RO

Respect pentru oameni și cărți

Rabelaisus

François Rabelais

Viața nemaipomenită a marelui

GARGANTUA

tatăl lui Pantagruel

&

Uimitoarea viață a lui

PANTAGRUEL

feciorul uriașului Gargantua

tălmăcite și repovestite pentru copii de
ILEANA și ROMULUS VULPESCU

cu o ilustrație de
GUSTAV DORÉ

CORINT
BOOKS

CAPITOLUL AL ZECELEA - ALIHOIZOZĂȚOC IN ELIOLIAS
 CUM A FOST PURTAT GARGANTUA UNȘPE LUNI
 SORBON, IUBĂRĂTORUL CUMĂRIȚII ÎMBĂRĂȚI
 CLOPOTEL/CUMĂRIȚII MAMEI ... AUTEȘCA, AIA N. L. B. V. 31
 CAPITOLUL AL UNȘPEZEBILEI ÎN CALUL LA LA T. P. A. P. A. 32
 MĂRȘIȚUL ÎN GARGANTUA AL MĂRȘIȚUL ÎN GARGANTUA 32
 DIN ÎNTEA LUI GARGANTUA ÎN ÎNTEA LUI GARGANTUA 32
 ÎNTEA LUI GARGANTUA ÎNTEA LUI GARGANTUA 32
 CUM FU DĂDĂCIT ÎN ÎNTEA LUI GARGANTUA 32
 CUM FU DĂDĂCIT ÎN ÎNTEA LUI GARGANTUA 32

CUPRINS

<i>Uimitoarea viață a lui Rabelais</i>	5
<i>Viața nemaipomenită a marelui GARGANTUA tatăl lui Pantagruel</i> ...	23
Cuvânt-înainte al scriitorului	25
CAPITOLUL ÎNȚĂI	
DESPRE VECHIMEA SPIȚEI LUI GARGANTUA	29
CAPITOLUL AL DOILEA	
CUM A FOST PURTAT GARGANTUA UNȘPE LUNI	
ÎN PÂNTECELE MAMEI SALE	31
CAPITOLUL AL TREILEA	
DESPRE ÎMPREJURAREA ÎN CARE SE NĂSCU GARGANTUA	32
CAPITOLUL AL PATRULEA	
CUM FU DĂDĂCIT, ÎMBRĂCAT ȘI GĂTIT GARGANTUA	
ÎN FRUMOASA LUI PRUNCIE	36
CAPITOLUL AL CINCILEA	
DESPRE MINUNATA COPILĂRIE A LUI GARGANTUA	39
CAPITOLUL AL ȘASELEA	
CUM FU DĂSCĂLIT GARGANTUA DE UN TEOLOG	
SOFIST ȘI CUM FU ÎNVĂȚAT LITERELE LATINEȘTI	43
CAPITOLUL AL ȘAPTELEA	
CUM FU PUS GARGANTUA SUB PRIVEGHEREA	
ALTOR ÎNVĂȚĂTORI MAI DE ISPRAVĂ	45
CAPITOLUL AL OPTULEA	
CUM FU TRIMIS GARGANTUA LA PARIS ȘI DESPRE	
NAMILA DE IAPĂ CARE-L DUSE CĂLARE ȘI,	
PE DEASUPRA, CUM STÂRPI EA TĂUNII DIN BEAUCE ...	47
CAPITOLUL AL NOUĂLEA	
CUM LE FĂCU GARGANTUA CINSTE CU CEVA BĂUTURĂ	
PARIZIENILOR ȘI CUM ȘTERPELI EL CLOPOTELE	
CATEDRALEI NOTRE-DAME	49

CAPITOLUL AL ZECELEA .RO

CUM A FOST TRIMIS IONICUS ȘPAGA SCURTO, FALA SORBONEI, LA GARGANTUA, CA SĂ CAPETE ÎNDĂRĂT CLOPOTELE CELE MARI	51
CAPITOLUL AL UNSPREZECELEA	
MĂREȚUL DISCURS AL MAGISTRULUI ROSTIT DINAINTEA LUI GARGANTUA	52
CAPITOLUL AL DOISPREZECELEA	
CUM ȘI-A CĂRAT TEOLOGUL SOFIST POSTAVUL CĂPĂTAT ȘI CUM AVU GÂLCEAVĂ CU CEILALȚI MAGIȘTRI SORBONICOLICI	55
CAPITOLUL AL TREISPREZECELEA	
DESPRE FELUL ÎN CARE-ȘI PETRECEA VREMEA, ÎN MARE LENEVEALĂ ȘI FĂRĂ FOLOS, GARGANTUA AL NOSTRU	57
CAPITOLUL AL PAISPREZECELEA	
JOCURILE LUI GARGANTUA	59
CAPITOLUL AL CINCISPREZECELEA	
CUM FU DISCIPLINAT ȘI STRUNIT GARGANTUA DE CĂTRE PONOCRAT, ÎN AȘA FEL, CĂ UN CEAS PE ZI NU MAI PIERDEA	63
CAPITOLUL AL ȘAISPREZECELEA	
CUM ÎȘI PETRECEA GARGANTUA TIMPUL CÂND VREMEA ERA PLOIOASĂ	70
CAPITOLUL AL ȘAPTESPREZECELEA	
CUM IZBUCNI, ÎNTRE BRUTARII DIN LERNÉ ȘI BĂȘTINAȘII DIN ȚINUTUL LUI GARGANTUA, MAREA SFADĂ CE-A PRICINUIT RĂZBOAIE GROZAVE ...	72
CAPITOLUL AL OPTSPREZECELEA	
CUM LOCUITORII DIN LERNÉ, ÎN URMA PORUNCII LUI PICROCOL, REGELE LOR, NĂVĂLIRĂ PE NĒPUSĂ-MASĂ ASUPRA CIOBANILOR LUI GARGANTUA	74
CAPITOLUL AL NOUĂSPREZECELEA	
CUM SCĂPĂ UN CĂLUGĂR DIN SEUILLÉ VIA MĂNĂSTIRII DE PRĂPĂDUL DUȘMANULUI	75
CAPITOLUL AL DOUĂZECILEA	
CUM LUĂ PICROCOL CU ASALT ROCHE-CLERMAUD, ȘI PĂREREA DE RĂU ȘI ANEVOINȚA CU CARE GRANDGOUSIER SE HOTĂRÎ SĂ PORNEASCĂ RĂZBOIUL	80
CAPITOLUL AL DOUĂZECIȘIUNULEA	
CUPRINSUL SCRISORII TRIMISE DE GRANDGOUSIER LUI GARGANTUA	81

CAPITOLUL AL DOUĂZECIȘIDOILEA	
CUM FU TRIMIS ULRICH GALLET, SOL AL LUI GRANDGOUSIER, CĂTRE PICROCOL ȘI CUM VORBI ÎN FAȚA ACESTUIA	82
CAPITOLUL AL DOUĂZECIȘITREILEA	
CUM CĂUTĂ GRANDGOUSIER SĂ FACĂ PACE	84
CAPITOLUL AL DOUĂZECIȘIPATRULEA	
DESPRE OARECARI DREGĂTORI AI LUI PICROCOL ȘI DESPRE SFATURILE PRIPITE CU CARE-L VĂRĂRĂ-N BUCLUCL ...	85
CAPITOLUL AL DOUĂZECIȘINCILEA	
CUM PĂRĂSI GARGANTUA ORAȘUL PARISULUI, CA SĂ-ȘI APERE ȚARA, ȘI CUM ÎNTÂLNI GIMNAST DUȘMANII ...	87
CAPITOLUL AL DOUĂZECIȘIȘASELEA	
CUM ÎL UCISE GIMNAST, CU ISCUSINȚĂ, PE CĂPITANUL BUTELCUȚĂ, CÂT ȘI PE ALȚI OAMENI DE-AI LUI PICROCOL	89
CAPITOLUL AL DOUĂZECIȘIȘAPTELEA	
CUM A DĂRĂMAT GARGANTUA CASTELUL DE LA VADUL VEDEI ȘI CUM A TRECUT VADUL	92
CAPITOLUL AL DOUĂZECIȘIOPTULEA	
CUM GARGANTUA, PIEPTĂNÂNDU-SE, SCUTURA DIN PĂR GHIULELE	93
CAPITOLUL AL DOUĂZECIȘINOUĂLEA	
CUM MÂNCĂ GARGANTUA O SALATĂ CU ȘASE PELERINI	94
CAPITOLUL AL TREIZECILEA	
CUM L-A SĂRBĂTORIT GARGANTUA PE CĂLUGĂR, FRATELE IOAN, ȘI CUM PĂLĂVRĂGIRĂ EI VERZI ȘI USCATE ÎN TIMPUL CINEI	95
CAPITOLUL AL TREIZECIȘIUNULEA	
DIN CE PRICINĂ SUNT CĂLUGĂRII OCOLIȚI DE TOATĂ LUMEA	96
CAPITOLUL AL TREIZECIȘIDOILEA	
ȘTIINȚA CĂLUGĂRULUI DE-A FACE LEAC DE NESOMN LA OAMENI	97
CAPITOLUL AL TREIZECIȘITREILEA	
CUM ÎȘI ÎMBĂRBĂTĂ CĂLUGĂRUL TOVARĂȘII ȘI CUM ERA SĂ SE SPÂNZURE DE-UN COPAC	98
CAPITOLUL AL TREIZECIȘIPATRULEA	
CUM ISCOADA LUI PICROCOL FU ÎNTÂLNITĂ DE GARGANTUA, CUM ÎL OMORÎ CĂLUGĂRUL PE CĂPITANUL DULUȚĂ ȘI APOI FU PRINS DE DUȘMANI ...	99

CAPITOLUL AL TREIZECIȘICINCILEA	
CUM SE DESCOTOROSI CĂLUGĂRUL DE STRĂJERII SĂI ȘI CUM FU NIMICIT DETAȘAMENTUL LUI PICROCOL	102
CAPITOLUL AL TREIZECIȘIȘASELEA	
CUM ADUSE CĂLUGĂRUL PELERINII CU EL ȘI VORBELE FRUMOASE PE CARE LE-A ROSTIT GRANDGOUSIER ÎN ACEASTĂ ÎMPREJURARE	103
CAPITOLUL AL TREIZECIȘIȘAPTELEA	
OMENIA CU CARE SE PURTĂ GRANDGOUSIER FAȚĂ DE PRIZONIERUL FARFARA	105
CAPITOLUL AL TREIZECIȘIOPTULEA	
CUM PUSE GRANDGOUSIER DE-ȘI ADUNĂ LEGIUNILE ȘI CUM ÎL OMORÎ FARFARA PE AGURIZEL, APOI FU UCIS LA RÂNDUL LUI, DIN PORUNCA LUI PICROCOL	106
CAPITOLUL AL TREIZECIȘINOUĂLEA	
CUM ZDROBI GARGANTUA ARMATA ZISULUI PICROCOL	107
CAPITOLUL AL PATRUZECILEA	
CE FĂCU GARGANTUA DUPĂ BĂTĂLIE ȘI CUVÂNTAREA PE CARE-O ROSTI EL	109
CAPITOLUL AL PATRUZECIȘIUNULEA	
CUM AU FOST RĂSPĂLĂȚIȚI DUPĂ BĂTĂLIE ÎNVIINGĂTORII GARGANTUIȘTI	110
CAPITOLUL AL PATRUZECIȘIDOILEA	
CUM FU CLĂDIT ȘI ÎNZESTRAT LĂCAȘUL THELEMEI	112
CAPITOLUL AL PATRUZECIȘITREILEA	
FELUL ÎN CARE TRĂIAU THELEMIȚII ȘI CUM ARĂTA LOCUINȚA LOR	113
CAPITOLUL AL PATRUZECIȘIPATRULEA	
ÎN CARE ESTE VORBA DE-O ENIGMĂ PE CARE-O TĂLMĂCEȘTE FRATELE IOAN	115
<i>Uimitoarea viață a lui PANTAGRUEL feciorul uriașului Gargantua</i>	117
Cuvânt-înainte al scriitorului	119
CAPITOLUL ÎNTÂI	
DESPRE VECHIMEA SPIȚEI MARELUI PANTAGRUEL	123
CAPITOLUL AL DOILEA	
DESPRE NAȘTEREA PREA-TEMUTULUI PANTAGRUEL	127
CAPITOLUL AL TREILEA	
DESPRE DOLIUL ȘI ÎNTRISTAREA LUI GARGANTUA LA MOARTEA SOATEI LUI, BADEBEC	130

CAPITOLUL AL PATRULEA	
DESPRE COPILĂRIA LUI PANTAGRUEL	132
CAPITOLUL AL CINCILEA	
DESPRE ISPRĂVILE DIN JUNETE ALE NOBILULUI PANTAGRUEL	134
CAPITOLUL AL ȘASELEA	
CUM S-A-NTÂLNIT PANTAGRUEL CU UN STUDENT DIN LIMOGES ȘI CUM POCEA ZISUL STUDENT LIMBA FRANȚUZEASCĂ	139
CAPITOLUL AL ȘAPTELEA	
CUM A VENIT PANTAGRUEL LA PARIS	141
CAPITOLUL AL OPTULEA	
CUM PANTAGRUEL, AFLÂNDU-SE LA PARIS, PRIMI SCRISOARE DE LA PĂRINTELE SĂU, GARGANTUA, CÂT ȘI COPIA ACESTEIA	144
CAPITOLUL AL NOUĂLEA	
CUM L-A DESCOPERIT PANTAGRUEL ÎNTR-O BUNĂ ZI PE PANURGE, PE CARE L-A IUBIT TOATĂ VIAȚA	146
CAPITOLUL AL ZECELEA	
CUM A SCĂPAT PANURGE DIN ROBIA TURCEASCĂ	151
CAPITOLUL AL UNSPREZECELEA	
DESPRE OBICEIURILE ȘI APUCĂTURILE LUI PANURGE	155
CAPITOLUL AL DOISPREZECELEA	
CUM JUDECĂ PANTAGRUEL O PRICINĂ MULT-OBSCURĂ ȘI DIFICILĂ, CU ATÂTA DREPTATE ȘI CUMPĂNIRE, ÎNCÂT JUDECATA LUI SE RECUNOSCU A FI MINUNATĂ	158
CAPITOLUL AL TREISPREZECELEA	
CUM PLEACĂ PANTAGRUEL DE LA PARIS LA VESTEA CĂ DIPSOZII AR FI NĂVĂLIT PRIN ȚINUTURILE AMAUROȚILOR	165
CAPITOLUL AL PAISPREZECELEA	
FELUL ÎN CARE PANURGE, CARPALIM, EUSTENE ȘI EPISTEMON, TOVARĂȘII LUI PANTAGRUEL, PRĂPĂDIRĂ CU MARE DIBĂCIE ȘASE SUTE ȘAIZECI DE CAVALERI	167
CAPITOLUL AL CINCISPREZECELEA	
CÂT ERAU DE SUPĂRAȚI PANTAGRUEL ȘI TOVARĂȘII LUI CĂ MÂNCAU NUMAI CARNE SĂRATĂ ȘI CUM SE DUSE CARPALIM LA VÂNĂTOARE CA SĂ FACĂ ROST DE PROSPĂTURĂ	168
CAPITOLUL AL ȘAISPREZECELEA	
CUM ÎNĂLȚĂ PANTAGRUEL UN TROFEU, ÎN CINSTEA FAPTEI LOR DE VITEJIE, ȘI PANURGE ALT TROFEU,	

ÎN AMINTIREA IEPURAȘILOR, ȘI CUM FRÂNSE EL UN CIOMAG GROS PESTE DOUĂ PAHARE	172
CAPITOLUL AL ȘAPTESPREZECELEA CUM PANTAGRUEL ÎI ÎNFRÂNSE ÎN CHIP CIUDAT PE DIPSOZI ȘI PE URIAȘI	174
CAPITOLUL AL OPTSPREZECELEA CUM ÎI ÎNVINSE PANTAGRUEL PE CEI TREI SUTE DE URIAȘI ÎNARMAȚI CU LESPEZI DE PIATRĂ ȘI PE CĂPETENIA LOR, VÂRCOLAC	178
CAPITOLUL AL NOUĂSPREZECELEA CUM EPISTEMON, CARE AVEA CAPUL TĂIAT, A FOST ISCUSIT VINDECAT DE PANURGE ȘI DESPRE VEȘTILE DIN PARTEA DRACILOR ȘI A CELOR OSÂNDIȚI DIN CEA LUME	182
CAPITOLUL AL DOUĂZECILEA CUM A PĂTRUNS PANTAGRUEL ÎN ORAȘUL AMAUROȚILOR ȘI CUM L-A ÎNSURAT PANURGE PE REGELE ANARH ȘI L-A FĂCUT VÂNZĂTOR DE SALATĂ VERDE	189
CAPITOLUL AL DOUĂZECIȘIUNULEA CUM A ACOPERIT PANTAGRUEL CU LIMBA O ARMATĂ ÎNTREAGĂ ȘI CE-A VĂZUT AUTORUL ÎN GURA ACESTUIA	193
CAPITOLUL AL DOUĂZECIȘIDOILEA CUM S-A ÎMBOLNĂVIT PANTAGRUEL, ȘI FELUL ÎN CARE S-A VINDECAT	197
CAPITOLUL AL DOUĂZECIȘITREILEA ÎN CARE AUTORUL ÎȘI CERE IERTARE ȘI ÎNGĂDUINȚĂ DE-A SE ODIHNI PUȚIN, CÂT SĂ-ȘI TRAGĂ ȘI CITITORII SUFLETUL	198
CAPITOLUL AL DOUĂZECIȘIPATRULEA ÎN CARE AUTORUL ÎȘI URMEAZĂ POVESTIREA, AMINTINDU-VĂ PILDA CU DIOGENE DIN SINOPE, FILOSOFUL	199
CAPITOLUL AL DOUĂZECIȘICINCILEA CUM A DUS PANTAGRUEL ÎN DIPSODIA O COLONIE DE UTOPIENI	204
CAPITOLUL AL DOUĂZECIȘIȘASELEA CUM A FOST PANURGE FĂCUT CASTELAN DE GHIVECI ÎN DIPSODIA ȘI CUM ȘI-A MÂNCAT EL ȘI GRÂUL DE SĂMÂNȚĂ	205

CAPITOLUL AL DOUĂZECIȘIȘAPTELEA CUM ÎI LAUDĂ PANURGE PE DATORNICI ȘI PE CREDITORI	210
CAPITOLUL AL DOUĂZECIȘIOPTULEA CUM I-A INTRAT LUI PANURGE UN GĂRGĂUNE-N CAP ȘI CUM S-A LIPSIT EL SĂ MAI POARTE NĂDRAGI	213
CAPITOLUL AL DOUĂZECIȘINOUĂLEA CUM ÎL SFĂTUIEȘTE PANTAGRUEL PE PANURGE SĂ-NTREBE O PROROACĂ	215
CAPITOLUL AL TREIZECILEA CUM VORBEȘTE PANURGE CU PROROACA DIN PANZOUST	217
CAPITOLUL AL TREIZECIȘIUNULEA CUM PANTAGRUEL ȘI PANURGE SE HOTĂRĂSC SĂ MEARGĂ LA ORACOLUL DIVINEI BUTELCI	220
CAPITOLUL AL TREIZECIȘIDOILEA CUM I-A DAT GARGANTUA LUI PANTAGRUEL ÎNGĂDUINȚA DE A MERGE LA ORACOLUL DIVINEI BUTELCI	222
CAPITOLUL AL TREIZECIȘITREILEA CUM A PORNICIT PANTAGRUEL PE MARE CA S-AJUNGĂ LA ORACOLUL DIVINEI BUTELCI BACBUC	226
CAPITOLUL AL TREIZECIȘIPATRULEA CUM A CUMPĂRAT PANTAGRUEL MULȚIME DE LUCRURI FRUMOASE ÎN INSULA MEDAMOTHI	229
CAPITOLUL AL TREIZECIȘICINCILEA CUM A PRIMIT PANTAGRUEL SCRISOARE DE LA PĂRINTELE SĂU GARGANTUA ȘI DESPRE FELUL CIUDAT DE-A PRIMI CU MARE IUȚEALĂ VEȘTI DIN ȚĂRI STRĂINE ȘI DEPĂRTATE	231
CAPITOLUL AL TREIZECIȘIȘASELEA CUM S-A ÎNTÂLNIT PANTAGRUEL CU O CORABIE DE CĂLĂTORI CARE SE-NTORCEAU DIN ȚARA LANTERNIȚILOR	233
CAPITOLUL AL TREIZECIȘIȘAPTELEA CUM A MERS MAI DEPARTE TOCMEALA DINTRE PANURGE ȘI CURCĂNEL	236
CAPITOLUL AL TREIZECIȘIOPTULEA CUM A VĂZUT PANTAGRUEL PROCURA ȘI DESPRE CIUDATUL FEL DE VIAȚĂ AL PRICINAȘILOR	240

CAPITOLUL AL TREIZECIZIȘINOUĂLEA	
CUM TRECU PANTAGRUEL DE INSULELE TALMEȘ-	
ReBALMEȘ ȘI DESPRE CŪRIOASA MOARTE A LUI	
NARĂMARE, MÂNCĂTOR DE MORI DE VÂNT	244
CAPITOLUL AL PATRUZECILEA	
CUM A SCĂPAT PANTAGRUEL DINTR-O GROZAVĂ	
FURTUNĂ PE MARE	246
CAPITOLUL AL PATRUZECIȘIUNULEA	
CUM S-AU PURTAT PANURGE ȘI FRATELE IOAN	
ÎN TIMPUL FURTUNII	249
CAPITOLUL AL PATRUZECIȘIDOILEA	
SFÂRȘITUL FURTUNII	254
CAPITOLUL AL PATRUZECIȘITREILEA	
CUM, DUPĂ CE S-A SFÂRȘIT FURTUNA, PANURGE	
S-A DOVEDIT IARĂȘI TOVARĂȘ VOIOS	256
CAPITOLUL AL PATRUZECIȘIPATRULEA	
CUM FRATELE IOAN SPUNE DESPRE PANURGE	
CĂ I-A FOST FRICĂ FĂRĂ TEMEI	258
CAPITOLUL AL PATRUZECIȘICINCILEA	
CUM, DUPĂ FURTUNĂ, PANTAGRUEL A POPOSIT	
ÎN INSULA MACREONILOR	261
CAPITOLUL AL PATRUZECIȘIȘASELEA	
CUM ARATĂ LĂSATUSECULUI ÎNFĂȚIȘAT	
DE XENOMAN	263
CAPITOLUL AL PATRUZECIȘIȘAPTELEA	
CUM A ZĂRIT PANTAGRUEL O GROAZNICĂ	
BALENĂ APROAPE DE INSULA GROZAVĂ	268
CAPITOLUL AL PATRUZECIȘIOPTULEA	
CUM A ACOSTAT PANTAGRUEL ÎN INSULA GROZAVĂ,	
STRĂVECHEA FEUDĂ A CHIȘTILOR	271
CAPITOLUL AL PATRUZECIȘINOUĂLEA	
CUM S-AU ÎMPĂCAT PANTAGRUEL ȘI REGINA	
CHIȘTILOR	275
CAPITOLUL AL CINCIZECILEA	
CUM POPOSI PANTAGRUEL ÎN INSULA PAPANIFLILOR ...	277
CAPITOLUL AL CINCIZECIȘIUNULEA	
CUM AUZI PANTAGRUEL ÎN LARGUL MĂRII	
CUVINTE DEZGHEȚATE	279
CAPITOLUL AL CINCIZECIȘIDOILEA	
CUM A POPOSIT PANTAGRUEL ÎN ȚINUTUL MESIRELUI	
GASTER, CEL DINTĂI MAGISTRU-N ARTE DIN LUME ...	282

CAPITOLUL AL CINCIZECIȘITREILEA	
CUM AM TRECUT PRIN FAȚA INSULEI CANEF	294
CAPITOLUL AL CINCIZECIȘIPATRULEA	
CUM A AJUNS PANTAGRUEL ÎN INSULA SUNĂTOARE	
ȘI DESPRE ZGOMOTUL PE CARE L-AM AUZIT ACOLO ...	297
CAPITOLUL AL CINCIZECIȘICINCILEA	
CUM AM DEBARCAT ÎN INSULA FIERĂȚĂILOR	
ȘI-N INSULA COȚCĂRIEI	304
CAPITOLUL AL CINCIZECIȘIȘASELEA	
CUM AM TRECUT PE LA GREFĂ, UNDE LOCUIA JAPAN	
GHIARELUNGI, ARHIDUCELE MOTANILOR COTOȘMANI	306
CAPITOLUL AL CINZECIȘIȘAPTELEA	
CUM AJUNSE PANTAGRUEL ÎN INSULA APEDEFȚILOR	
CU DEGETE LUNGI ȘI MĂINI HRĂPĂREȚE, ȘI CU CE	
CUMPLITE PĂȚĂNII ȘI DIHĂNII AVU DE-A FACE	315
CAPITOLUL AL CINCIZECIȘIOPTULEA	
CUM AM AJUNS ÎN ENTELEHIA, REGATUL	
CHINTESENȚEI	321
CAPITOLUL AL CINCIZECIȘINOUĂLEA	
CUM NE-AM ÎNDRUMAT SPRE INSULA DRUMURILOR,	
ÎN CARE DRUMURILE DRUMETESC	325
CAPITOLUL AL ȘAIZECILEA	
CUM AM POPOSIT ÎN ȚARA DE MĂTASE	328
CAPITOLUL AL ȘAIZECIȘIUNULEA	
CUM AM INTRAT ÎN LANTERNIA	331
CAPITOLUL AL ȘAIZECIȘIDOILEA	
CUM AM AJUNS LA ORACOLUL DIVINEI BUTELCI	332
CAPITOLUL AL ȘAIZECIȘITREILEA	
CUM TĂLMĂCEȘTE BACBUC PREOTEASA	
CUVÂNTUL BUTELCII	340
CĂTRE CITITORUL BINEVOITOR	345
CE POȚI FACE, DUPĂ CE AI CITIT CARTEA?	
IDEI PENTRU O LECTURĂ CREATIVĂ.....	349

gogonate gogoși goale și, după puterile voastre, faceți-mi și mie o bucurie! Drept care, veseliți-vă, iubiții mei, și cu voioșie citiți cele ce urmează, spre desfătarea minții și-a trupului. Și, ascultați, ghi-dușilor, amintiți-vă și de mine și, când o să creșteți mai mari, închi-nați-mi un pahar că și eu am să vă-ntorc urarea pe loc! Zău!

CAPITOLUL ÎNTÂI DESPRE VECHIMEA SPIȚEI LUI GARGANTUA

Pentru a vă lămuri pe deplin și cum scrie la carte asupra neamului, adică a spiței, din care se trage Gargantua, vă-ndemn să cercetați Marea Cronică pantagruелеască în care, mai mult decât atâta, veți afla și cum s-au ivit uriașii pe lumea asta, și cum, dintr-aceștia, fu scoborător direct Gargantua, tatăl lui Pantagruel.

Să nu vă fie însă cu supărare dacă pentru-nceput mă lipsesc de cronică, în ciuda faptului ca domniilor voastre v-ar fi, poate, foarte plăcut să v-o amintesc, deoarece sunt unele istorii (cum spuneau și anticii Platon și Flaccus¹), care, cu cât sunt mai povestite și repovestite, cu atât sunt mai prețuite. Vă pot spune numai că bine-ar fi ca fiecare să-și cunoască neamul atâta de temeinic precum este cunoscut cel al lui Gargantua, din cele timpuri și cele potoape până-n zilele noastre! Eu stau și mă gândesc uneori că mulți mai sunt astăzi împărați, regi, duci și alte astfel de mărimi care se trag din cine știe ce gropari ori cărăuși, după cum, dimpotrivă, mulți sunt cerșetori pe la poduri, săraci și amărâți, care descind din vreun neam de mari domnitori și împărați, datorită uimitoarelor schimbări ale domniilor și-ale-mpărățiilor,

*de la asirieni la mezi,
de la mezi la perși,
de la perși la macedoneni,
de la macedoneni la romani,
de la romani la greci,
de la greci la francezi.*

¹ Flaccus: Quintus Horatius Flaccus (65–8 î.H.), poet liric latin.

Și, ca să vă-ncredințez că toate cele pe care vi le-am spus mai sus nu sunt scorneli, iată-mă, de pildă, chiar pe mine: eu cred că mă trag, neapărat, din vreun neam de rege sau de prinț, fiindcă nu s-a pomenit om să aibă mai mare dorință decât mine de a fi bogat, hrăpăreț și puternic, să nu muncesc, să trândăvesc toată ziua și s-o duc numai într-un chef și-o petrecere de să-i meargă vestea, întocmai ca și măriile lor, capetele încoronate sau prietenii lor de neam!

Dar, întorcându-ne iară la oile noastre, adică la cele întâmplări pe care vi le povesteam, trebuie să vă spun că, prin mare minune și mare noroc, izvoarele despre vechimea spiței lui Gargantua ni s-au păstrat mai întregi decât oricare altele. Cronica pantagrulească a fost descoperită de Jan Audeau într-o livadă a sa de pe lângă Gualeau, la vale de Măslin, către Narsay, într-o zi pe când avea oameni la lucru. Aceștia, desfundând cu sapa niște șanțuri astupate, dădură de-un mormânt de bronz, prăpăd de mare, atâta de lung, încât nu-i mai găsiră capătul, fiindcă se pierdea sub stăvilarele Vienei. Deschizându-l într-un anume loc, însemnat cu o cupă mare jur-împrejurul căreia era scris cu slovă etruscă: *Hic bibitur*, adică *Aici se bea*, găsiră nouă sticle, așezate ca popicele în Gasconia, dintre care sticla aflată în mijloc stătea pe-o cărtică groasă, unsuroasă, grea, gigea, drăguță, micuță, râncedă, mucedă, care mirosea mai tare, dar nu mai plăcut decât trandafirii. În ea era scrisă, cu litere mari, de cancelarie, povestea neamului lui Gargantua, nu pe hârtie, nici pergament ori în ceară, ci pe scoarță de ulm, într-atât de prăpădită de vechime era, că din trei litere, abia de puteai desluși una.

Eu (cu toate că nevrednic) am fost chemat acolo și, înarmat cu feluri și felurimi de ochelari, folosind metoda prin care poți citi litere șterse, cum ne învață marele filosof grec Aristotel¹, am tâlmăcit-o după cum puteți vedea.

¹ *Aristotel*: unul dintre cei mai de seamă filosofi și cărturari ai Greciei antice (384–322 î.H), dascălul lui Alexandru Macedon, autor a numeroase tratate de logică, de politică, de fizică, de istorie naturală etc., modelul și oracolul filosofilor scolastici din Evul Mediu, care, de altfel, nu l-au înțeles.

CAPITOLUL AL DOILEA

CUM A FOST PURTAT GARGANTUA UNȘPE
LUNI ÎN PÂNTECELE MAMEI SALE

Grandgousier era la vremea sa om tare vesel, voios și pus pe șotii și petreceri, plăcându-i să bea zdravăn, mai dihai decât oricare om care s-a mai ivit de-atunci pe lume, și plăcându-i, de asemeni, grozav, să-nfulece sărături. De aceea, nu i se sfârșeau niciodată proviziile de șunci de Maiența¹ și de Baiona, de limbi de bou afumate, de cârnați și de pastramă de vacă (pe care-o mânca numai cu muștar) pentru vreme de iarnă, de icre tescuite, de salamuri și multe altele câte-or mai fi fost.

Când ajunse, la sorocul bărbăției, își luă și el, ca fiecare, nevastă: pe Gargamela, fiica regelui Fluturașilor, fată frumușică, drăgălașă la chip, care, rămânând grea, născu un copil abia într-a unșpea lună, lucru de care nu trebuie să vă mirați atâta, căci s-au văzut pe lume și minuni mai mari. Unsprezece luni, ba chiar și mai mult, pot să-și ducă femeile plodul, mai ales când e cine știe ce făptură deosebită care, la vremea ei, trebuie să săvârșească mari isprăvi. La fel zice și Homer² că odrasla zeului mării, Neptun, se născu abia într-a douășpea lună, căci, după cum arată Aulus Gellius³, atât timp i se cuvea măreției lui Neptun, pentru ca pruncul să fie desăvârșit plămădit. Pentru aceeași pricină Jupiter⁴, părintele zeilor, făcu să țină patrușopt de ceasuri noaptea în care odrăsli împreună cu Alcmena pe Hercule⁵, cel care curăță lumea de dihanii și de tirani.

¹ Mainz, oraș în Germania, denumit în trecut, în limba română: Maiența, o denaturare a variantei franceze: Mayence (n. red.).

² *Homer*: a fost unul dintre cei mai de seamă poeți legendari ai Greciei antice.

³ *Aulus Gellius*: gramatic și critic latin din secolul al II-lea, autor al unei lucrări (*Noapți atice*), din care Rabelais a luat nenumărate informații despre viața și obiceiurile lumii antice.

⁴ *Jupiter*: în mitologia greco-romană, părintele zeilor, înfățișat uneori ținând în mână fulgerele cerului.

⁵ *Hercule* sau *Heracle*, cel mai vestit erou al mitologiei grecești, care a săvârșit douăsprezece isprăvi fabuloase, cunoscute și sub numele de „muncile

Domnii pantagrueliști mai bătrâni, sprijinindu-se pe tratatele unor oameni vestiți ca Hipocrate¹, Pliniu², Plaut³, Marcus Varro⁴ și mulți alții, au întărit ce vă spun eu și-au făcut cunoscut nu numai că e cu puțință, dar că e și recunoscut de lege ca un copil să fie născut de femeie după unșpe, douășpe luni de la moartea bărbatului ei.

Dar să lăsăm poveștile și să vă spun în ce chip și-n ce împrejurare anume născu Gargamela prunc, iar dacă nu-mi dați crezare, atunci, iertată fie-mi vorba, naiba să vă ia!

CAPITOLUL AL TREILEA

DESPRE ÎMPREJURAREA ÎN CARE SE NĂSCU GARGANTUA

Așadar deci, lucrurile s-au petrecut întocmai cum vă spun: a treia zi a lunii lui Făurar, sau februarie cum i se mai spune, tocmai se întâmplase ca Gargamela să se cam strice la stomac din niște bârhaie de râncaci pe care le înfulecase cu prea multă poftă și cam pe nemestecate.

Bârhaiele sunt mațe groase de râncaci.

Râncaci li se zice boilor jugăniți, nutriți la iesle și în pășune de otavă.

Pășunile de otavă sunt acelea ce se cosesc de două ori pe an.

Grandgousier, care, v-duceți aminte, era mare mâncău, tăie de Lă-sata Secului, în anul acela, șaizășapte de mii paișpe boi de-aceștia, cu gândul să-i pună la sare și să-i facă pastramă pentru la primăvară, ca să aibă, vezi Doamne, nițică sărătură, să-i deschidă pofta de mâncare și,

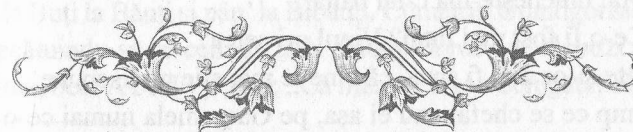
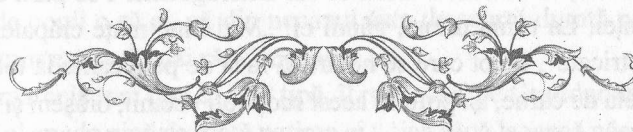
lui Hercule”. Printre altele, se spune că încă din leagăn, când avea numai opt luni, Heracle a ucis doi șerpi uriași.

¹ *Hipocrate* (460–380 î.H.), cel mai de seamă dintre medicii Antichității, considerat părintele medicinei.

² *Pliniu*: Plinius cel Bătrân, naturalist latin, mort în anul 79 cu prilejul erupției Vezuviului.

³ *Plaut* (250–184 î.H.), comediograf latin.

⁴ *Marcus Varro* (116–27 î.H.), poet latin, vestit savant al epocii lui.

mai ales, de băutură. Boii buni, grași, gustoși, de-ți lingeai degetele, dar păcatul mare e că, să-l faci și pe dracu-n patru, carnea tot nu poți s-o ții multă vreme, că se strică. Ceea ce lui Grandgousier i se păru culmea necuviinței. La urma urmei, gândi el: „Mai bine mațe crăpate, decât bucate stricate”, drept care se hotărî să facă de petrecanie la tot sodomul¹ acela de carne, își pofți în acest scop toți vecinii, orașeni și săteni, toți băutori destoinici, strașnici meseni și vrednici jucători de popice.

Și la această cinstită petrecere, Grandgousier, ca om de omenie și ca gazdă ce se afla, chefuiă cu foc și porunca să meargă toate strună, străchinile să geamă de bucate, iar paharele să dea pe dinafară de pline.

Ce e drept nu-i păcat, Gargamelei, nevستی-sii, ținând seama că i se apropia ceasul, îi zicea mereu, căutând s-o mai ție de la mâncare:

— Ci nu te mai îndesa așa, femeie, că acum îți vine ceasul. Dar el zicea, el auzea.

Cu toate muștrările, Gargamela mănca șaișpe hârdaie, două butoiașe și vreo șase coșcogeamite oale pline cu cărnăraie. Vă-nchipuiți ce era în burta ei!

Iar mesenilor nu le mai tăcea gura; n-aveau ei din fire limba prea-nnodată și le-o mai dezlegase și bunătatea de vin pe care, gâl-gâl, îl turnau neconținut pe cel gât. Căci era o călăreală pe clondire, o alergătură pe șunci, o zburătăceală pe cofăiele și-un clinchet pe ploști, iar pe ei doar ce-i auzeai:

— Trage-i!

— Bea-o!

— Toarnă-mi!

— Botează-l cu apă!

— Mai omenește-mă c-un pahar!

— Ce-o fi fost mai întâi? Vinul ori setea?

Și câte și-or mai fi spus, că cine le mai știe nu le spune.

În timp ce se chefăluiau ei așa, pe Gargamela numai ce-o apuca niște dureri pe la mijloc și pe la pânțele. Grandgousier, când o auzi cum se văietă, sări numaidecât și merse de-o-mbărbăță.

¹ Sumedenie, mulțime (n. red.).

Îi spuse și el ce se pricepu și ce se spune de obicei în asemenea împrejurări:

— Ai curaj, durerile trec și pe urmă mai mare dragul de ce mândrețe de copil o să ai, că din necazul ăsta de scurtă durată nici aducere-aminte n-o să mai rămâie măcar...

Gargamela mai țipă ce mai țipă, îl mai ocări pe Grandgousier – că numai el era de vină de toată patima ei –, iar până la urmă născu și ea, ce e drept nu ca toate femeile, căci copilul își făcu intrarea în lume pe urechea stângă a mămă-sii, dar, cum-necum, născu.

Tare mă tem că nu prea credeți ce vă spun eu despre această născare. Nu vreți să credeți, eu n-am ce vă face! Orișicum, să știți: un om cumsecade, un ins cuminte, crede întotdeauna ce i se spune și mai ales ce e scris în cărți. Popii de la Sorbona¹ nu spun ei, oare, că temeiul tuturor lucrurilor de necrezut e tocmai credința? Și, adică, dacă asta a fost voia Domnului, mai cutezați a vă-ndoi? Păi, dac-ar vrea el, femeile ar face de-aci-nainte copiii pe ureche!

Bacchus² nu s-a-ntrupat din coapsa lui Jupiter? Sfarmă-Piatră nu se născu din călcâiul mă-sii?

Papă-Muscă din cicipul doiciei? Și-așa mai departe.

Și încă ce v-ați mai mira dacă v-aș vorbi de toate nașterile cîndate câte-au fost pe lume! Dacă nu mă credeți, n-aveți decât să-l cițiți pe Pliniu.

Dar poate că voi, bănuitori cum sunteți, n-o să credeți nici ce-am să vă spun despre minunatul prunc, căci acesta, de cum ieși la lumină, nu țipa ca alți copii: „Au, au! Ua, ua!”, ci zberă cât îl ținură bălerile: „Bea! Bee! A bea! Aș bea!”, parc-ar fi pofțit pe toată lumea să se-ndemne la un păhărel. Și-atât de tare strigă, încât se-auzi în tot ținutul, de la Buți la Băuți și pân' la Bibăuți. Cumătrul Grandgousier, bând și petrecăluindu-se cu ceilalți, auzi chiotul fioros ce-l slobozi feciorul său: „Bea, bee! A bea!” și zise: „Că mare-ți mai e beregata! Ești mare

¹ Sorbona: colegiu al Facultății de Teologie din Paris. Pentru umaniștii din secolul al XVI-lea simboliza întreaga Facultate de Teologie – citadelă a obscurantismului religios, a metodelor antiștiințifice de învățământ.

² Bacchus: în mitologia greco-romană, zeul vinului.

gâlgan tu! Al", vorbe care, îmbinate în anume fel în limba lor de baștină, făcură să i se pună copilului numele Gargantua, ceea ce plăcu și fu încuviințat și de prunc și de mamă-sa; iar lui, pentru a-l împăca, îi dădură să gâlgăie o dușcă bună.

CAPITOLUL AL PATRULEA

CUM FU DĂDĂCIT, ÎMBRĂCAT ȘI GĂTIT GARGANTUA ÎN FRUMOASA LUI PRUNCIE

Gargamela se dovedi a fi destul de lăptoasă, căci, după mărturia ce ne-a fost lăsată de niște filosofi ai vremii, care-au studiat îndeaproape problema, ea ar fi dat tocmai bine o mie patru sute două butii de cele mari și nouă ocale de lapte pe deasupra, la un alăptat. Faptul a fost declarat de teologii de la Sorbona drept scandalos, de necrezut și mirosind chiar a erezie! Dar nemaipomenitului Gargantua se dovedi a nu-i fi de ajuns laptele maică-sii și, cum în tot ținutul nu se putu găsi doică să-l poată mulțumi, pentru alăptare i se dădură șapte mii nouă sute treișpe vaci dintre cele mai bune.

Și crescú el așa, până la un an și zece luni, în care timp, urmând sfatul medicilor, ai lui începură a-l plimba într-o teleguță frumoasă trasă de boi. Și-ți venea să-l mănânci atâta era de frumușel: avea o mutrișoară drăguță și nostimă-foc și aproape op'șpe guși. Și unde pui că nu plângea mai deloc; un singur păcat avea, și anume că făcea cam des pe el, și nu doar pentru că astfel era el croit de la natură, dar și pentru că, prunc așa cum era, trăgea cam mult la măsea. Nu i se dădea să sugă însă din sticla cu vin niciodată fără pricină. Dacă se-ntâmpla să fie îmbufnat, supărat, morocănos ori posac, dacă tropăia, scâncea ori se sclifosea, cum îi aduceau de băut se potolea, tăcea din gură și era iar vesel și bine dispus.

Una dintre dădacele lui mi s-a jurat, pe tot ce-avea mai scump, că într-atâta se obișnuise țâncul cu sticla, încât numai ce-auzea clinchet

de căni și rămânea ca fermecat, de parcă i s-ar fi deschis porțile raiului. Ele, băgând de seamă asemenea lucru, pentru a-l înveseli, dis-de-dimineată, zăngăneau în fața lui pahare, atingându-le cu un cuțit, iar el se bucura, încât tresărea și începea să se legene singur, mișcându-și capul ca-n tactul unei muzici și pocnind din degete, de ziceai că-i un țambal.

Iar tatăl său, Grandgousier, socotind că băiatul a crescut destul de mare, porunci să-i facă haine după portul casei, care era alb cu albastru. (Odinioară seniorii și cei avuți își îmbrăcau nevestele și copiii, ba chiar și slugile, în haine asemănătoare, croite după același tipic și cusute într-un anume fel, menit să-i deosebească de nevestele, de copiii și de slugile altor familii avute.) Grandgousier alese aceste culori, fiindcă voia să se-nțeleagă cum că Gargantua era pentru el o bucurie cerească – albul însemnând bucurie, plăcere, veselie, iar albastrul – nădejde, credință. Și să nu credeți că vă cam vând aici gogoși, scornind povești neroade despre ce înseamnă fiecare culoare, cum fac negustorii pe la bâlciuri, ci voi sprijini cele spuse cu argumente serioase. După cum bine știți, toate popoarele, printr-o universală învoială, poartă straițe negre pentru a arăta tristețe, doliu, căci negrul e culoarea nopții, a melancoliei și-a amărăciunii. Datorită aceluiași tâlc firesc, prin alb, culoarea zilei, a luminii, toată lumea a-nțeleles bucurie, voieșie, plăcere și tot astfel și prin albastru.

Dar, mai bine să vă povestesc despre straițele frumoase ale lui Gargantua, căci despre culori mai puteți afla voi și de la alții. Așadar, pentru cămașa lui fură tăiați nouă sute de coți de pânză topită și alți două sute de coți numai pentru clini – peticelele-acelea pătrate ce se pun la subsuori pentru a da mai multă largime croielii și-a înlesni mișcările mâinii.

Pentru pieptar fură tăiați opt sute treișpe coți de atlas alb și pentru betelia pantalonilor cinci sute nouă metri și jumătate de piele de câine. Se spune că de pe-atunci a-nceput lumea să-și lege nădragii de pieptar și nu pieptarul de nădragi, căci acesta e lucru împotriva firii, cum a fost arătat de mării învățați în tratate vestite.

Pentru nădragii lui fură tăiați o mie-o sută cinci coți și-o treime din cea mai fină stofă albă și despicați la spate, ca să nu i se-ncingă șalele.